

Børnehuset Troldblomst

- Styrket pædagogisk læreplan 2020

Indholdsfortegnelse:

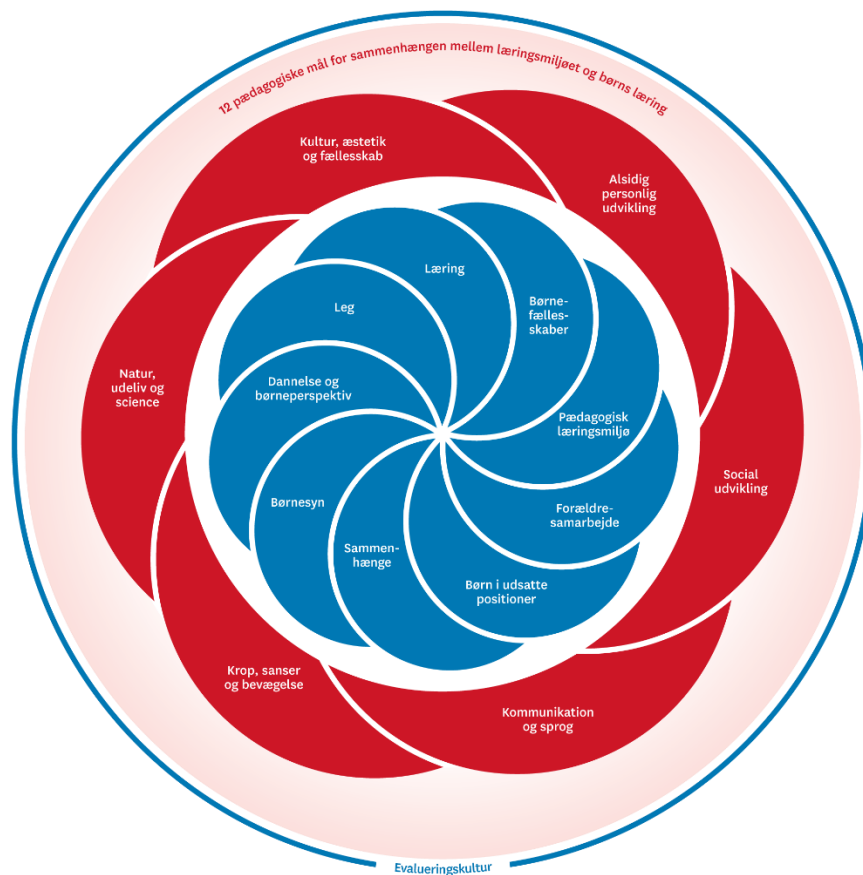
Forord.....	side 3-4
Det pædagogiske grundlag.....	side 5-10.
De 6 læreplanstemaer.....	side 11-18.
Etablering af evalueringskultur.....	side 18
Inddragelse af forældrebestyrelsen.....	side 18-19
Hvad understøtter vores teori og faglighed.....	side 19

Styrket pædagogisk læreplan - Børnehuset Troldblomst

1. udgave 2020.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som beskriver dele af vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde og hvor legen, lege og læringsmiljøer har en helt særlig betydning. Dette er 1. udgave, lavet i en tid med covid-19 og begrænsninger i at mødes i personalegruppen, hvor de helt dybe drøftelser omkring de sidste 4 af temaerne i læreplanen, kunne finde sted. Vi har besluttet at genbesøge læreplanen hvert år og justere, så den passer til den aktuelle pædagogiske praksis og faglige forankring i Troldblomst.

Hvem er vi: Børnehuset Troldblomst er en integreret institution med børnehave, vuggestue og gæstehus (pasning som dagplejen gør brug af ved sygdom og fravær af dagplejere). Institutionen er bygget i 2014 og fremstår ny, lys og rummelig. Den ligger i et plan, omkranset af en dejlig legeplads. Vi ligger i en hyggelig landsby, Christiansfeld, som er en kulturperle på Unescos liste for bevaringsværdig verdensarv. Institutionen har 17 pædagogiske medarbejdere, hvoraf de 9 er uddannede pædagoger, 1 er souschef og 1 er leder, 1 Pædagogisk assistent og 7 medhjælpere. Vi har 2 medarbejdere i køkkenet der laver alle måltider til børnene. Vi har 2 stuer i vuggestuen, hvor 23 små børn er fordelt, der er 10 pladser i vores gæstehus og i gennemsnit 48 børn i børnehaven, fordelt på 3 stuer.

Vores profil er kultur og natur, samt et fokus på pædagogikken omkring måltidet og vores forældrebetalte madordning.

Vi vægter højt, at alle børn bliver set, mødt og forstået af positive voksne der er nysgerrige på det enkelte barns intentioner og adfærd, og bliver støttet i relationer med andre børn igennem leg og aktiviteter.

Det pædagogiske grundlag: Det pædagogiske grundlag er for os, fundamentet i hele vores arbejde. Det indeholder nogle værdier, som vi har arbejdet i dybden med, i personalegruppen. Alle har fået ejerskab og viden om, hvad det helt grundliggende værdisæt i vores arbejde er. Vi har beskrevet alle elementerne i det pædagogiske grundlag ud fra hvordan vi definerer det, og haft dialoger om, hvordan vi sikrer, at vi altid tænker det ind i arbejdet med børnene.

Barnesyn:

- At være barn har en værdi i sig selv.
- Vi møder det enkelte barn som det er, og anerkender forskelsbehandling for at tage hensyn, til de forskellige udfordringer børnene kan have.
- Vi finder styrken i det enkelte barn.
- Vi kan rumme og vi respekterer børns forskelligheder.
- Børnene får plads til at udforske, eksperimentere og have medbestemmelse på deres hverdag i institutionen.
- Vi tror på, at børn udvikler sig ved at "få lov" og derved styrker egne kompetencer og perspektiver.
- Børn skal løbende lære, at tage ansvar for sig selv og andre.
- Vi taler med børn – og ikke til og om dem. Vi fremhæver de gode fortællinger om børnene.

Dannelse og børneperspektiv:

- Dannelse er at forstå værdien i et fællesskab.
- Vi støtter børnene i at bidrage med deres egne ideer.
- Vores fornemmeste opgave er, at skabe rammer i hverdagen, så vi sikrer dannelse og demokratisk forståelse, set ud fra børnenes perspektiv.
- Børnene bliver medinddraget i deres hverdag, i både planlægning og udførelse af aktiviteter, uanset baggrund, køn og alder.
- Børnene skal være med til at lave en "Børnenes grundlov"- hvor de er med til at beskrive, hvad der er gode aktiviteter, hvordan man leger med hinanden, hvordan man får sagt fra, hvornår det er sjovt at synge, hvad der er sjovt til samling, hvordan vi sidder og spiser osv.

Leg:

- Vi mener at leg har en værdi i sig selv.

- Leg er børnenes rum til læring, bearbejdelse af virkeligheden og deres videre udvikling.
- Leg må gerne være risikofyldt, så egne grænser flyttes.
- Vi bruger leg som pædagogisk metode til at skabe nye relationer og sætte fokus på individuelle kompetencer og udvikling af dem.
- Der er forskel på børneinitieret leg og vokseninitieret leg, og vi er bevidste om, at enhver indgriben påvirker legen og har en konsekvens, både på godt og ondt.
- Vi deltager i legen når det giver mening for børnegruppen eller enkelte børn.
- Vi bidrager til at legen får nye dimensioner, at den fortsætter i længere tid, at nye børn inddrages, at forskellige roller afprøves og alle børn via leg, bliver støttet i at udvikle sine sociale og personlige kompetencer.

Læring:

- Læringsprocesser for børnene er implementeret i vores aktiviteter, ture ud i naturen, daglige rutiner, kulturelle besøg, sammensætning af børnegrupper, måltidet mm.
- Vi støtter børnenes nysgerrighed og følger deres spor.
- Vi udfordrer børnene med "hv-spørgsmål" og skaber derved en naturlig refleksion hos dem.
- Vi fremmer børnenes læring ved eksperimenterende leg og æstetiske læreprocesser.
- Vi udfordrer børnene på NUZO (nærmeste udviklingszone), motiverer dem til at turde udfordre sig selv og lærer dem, at det er okay at begå fejl.
- Vi er nysgerrige på børnenes kompetencer og har blik for, om der er sproglige, motoriske, følelsesmæssige, relationelle og personlige barrierer, der begrænser dem i læringen.
- Vi har fokus på at være i "børnehøjde" så det er i barnets perspektiv vi igangsætter aktiviteter.
- Vi arbejder med at skabe "stemthed" og tænker sommerfuglemodellen med før, under og efter ind.

Børnefællesskaber:

- Vi sikrer, at der i institutionen er en ramme, hvor børnene kan have samvær, på tværs af kultur, sociale forhold, køn, alder og indadvendt/udadvendt adfærd, med støtte og guidning fra pædagogiske medarbejdere.
- Børnefællesskab er rammen for leg, dannelse og læring i samspil med andre
- Vi har det store overordnede fællesskab, når man går i Børnehuset Troldblomst.

- Vi har også mindre fællesskaber, der er som ringe i vandet og bliver mindre ud i afdelingerne, ud på stuerne og ud til små fællesskaber, som opstår i en samhørighed og et samspil mellem få børn.
- I alle ringene i børnefællesskabet, skal børnene lære at få en respekt og forståelse for hinanden.
- Vi er opmærksomme på, at alle undersøgelser viser, at det vigtigste for børn er at have venner, være en del af et fællesskab, at være savnet og skabe glæde ved sin tilstedeværelse- og det støtter vi børnene i, i vores fællesskab.
- Vi italesætter over for forældrene, at børn er forskellige og der skal være plads til alle hos os, og opfordrer dem til at støtte op om dette.

Pædagogisk læringsmiljø:

- Der findes både fysiske og mentale læringsmiljøer.
- De fysiske er de rammer vi udstikker som læringsmiljø -legeområder, legesager, materialers tilgængelighed, struktur på dagen, ture, medarbejdernes tilstedeværelse, gruppesammensætning, gøre brug af nærmiljøet mm.
- De mentale er den måde børnene bliver mødt på af personalet, tonen og kropssproget i kontakt og samtale, medarbejdernes deltagelse i leg, børnenes fordybelse i leg, at de voksne sætter ord på handling, venskaber mm.
- Vi mener, at der skal være styr på basale elementer som tryghed, påklædning efter vejr, børnene skal være mætte og udhvilede. De skal opleve godt humør, omsorg og god stemning, for at læring finder sted.
- Læringsmiljøerne findes hele dagen, alle dage og ikke kun i et begrænset tidsrum med størst bemanning. Vi er dog bevidste om, at der er større muligheder for størende aktiviteter og deltagelse, jo flere medarbejdere vi er.
- Medarbejderne tilbyder aktiviteter med overvejet indhold og deltager og bringer sig selv i spil, til gavn for børnene og deres individuelle og fælles behov.
- Vi inddrager børnene i planlægningen af aktiviteter og lege.
- Vi tænker stimuli af børnenes sanser ind i de aktiviteter og den struktur der er i hverdagen.
- Vi indretter institutionen, med henblik på at skabe spændende læringsmiljøer.

Samarbejde med forældre om børns læring:

- Vi inviterer til et samarbejde der bygger på tillid, ærlighed, åbenhed, så vi i fællesskab arbejder på at barnet er i god trivsel og i løbende udvikling.
- Vi bidrager med vores faglighed og tager udgangspunkt i barnets trivsel og udvikling, også når noget er svært.
- Vi holder opstartsmøder for at lære forældrene at kende, og lader dem fortælle om barnet, så vi kan tage imod det på bedst mulig vis.

- Vi deler viden med hinanden, både i garderoben, via informationer og dokumentation på Nemintra, formelle og uformelle møder og sociale arrangementer i institutionen.
- Vi er opmærksomme på, at der er meget af vores dialog og informationer, der ikke gavner børnene at høre.
- Vi drøfter de oplevelser vi har om barnet i de to verdener, og vi giver sparring og finder metoder vi kan være fælles om, så vi kan skabe en sammenhæng for barnet.
- Vi forsøger at motivere forældrene, til at støtte op om det der sker her i institutionen og skærpe deres blik for, at de også har et ansvar og andel i hvad deres børn får med sig fra institutionslivet.
- Vi bruger forældrebestyrelsen som fora til at afstemme gensidige forventninger på det overordnede plan, og trykprøver nye ideer, strukturer, forandringer, pædagogiske tiltag mm.

Børn i udsatte positioner:

- Det er vigtigt at alle børn, også dem i udsatte positioner, får samme mulighed for trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Vi sikrer dette ved at have en åbenhed og vidensdeling om børnenes individuelle behov, så alle kan tage særlige hensyn.
- Vi rummer forskellighed og behandler børn som de har behov for, også selvom det kan være en "uens" behandling.
- Vi arbejder med individuelle handleplaner og mål, når det er nødvendigt og deler vores viden med forældrene, så de kan støtte hjemme, på det niveau de kan.
- Vi tilbyder leg i mindre grupper og deltager i leg, støtter, guider og anviser, med et pædagogisk mål for øje.
- Vi prioriterer særlig kvalitet i pædagogikken og tid i forhold til børn i udsatte positioner.
- Vi søger hjælp og sparring ved andre faggrupper, for at sikre den bedste indsats.

Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen:

Fra børnene starter i vuggestue og går ud af børnehaven til skolestart, er de blevet præsenteret for et alsidigt læringsmiljø og har mødt forskellige udfordringer, som har været tilpasset deres alder og NUZO. De danner sig en erfaring for dette og det vil blive genkendeligt for dem, når de møder det i andre sammenhænge.

Hvert år 1. april, samler vi de børn, der har alderen til at være kommende skolebørn på en stue – Storetoldene. På Storetoldene er der 2 pædagoger, der arbejder det efterfølgende år, med at støtte børnene i, at blive klar til start i GLO. De laver aktiviteter så børnene motiveres til at fastholde koncentrationen lidt længere. Det er stillesiddende

aktiviteter, med fokus på finmotorik og hukommelse, kendskab til tal, bogstaver, geometriske figurer og former, de går i hallen og har bevægelsesaktiviteter, hvor der er lege med turtagning, konkurrenceelementer, koordination, holdopdeling. Vi har et forløb i samarbejde med kulturinstitutionen der varetager Unesco arbejdet i byen, som både giver indblik i den særlige historie om brødremenigheden i Christiansfeld og byens arkitektur med geometri og spejlinger mm. De øver at blive mere selvhjulpne og kunne klare alle dagens rutiner på egen hånd. Vi har for øje, at børnene skal opleve, at de har en personlig erfaring og mestring, som er en styrke for dem og som de kan bruge, når de kommer i nye ukendte rammer.

Vi samarbejder med skolen om overgangen fra børnehave til skole, og har en fast plan for besøg på skolen, pædagoger fra skolen der besøger os, en medarbejder fra os, deltager i en kort periode i GLO-tiden, vi sender overgangsmarkører i form af en kuffert, med fra børnehave til skole. I kufferten er der eksempler på ting som børnene godt kunne lide at lave i børnehaven, sange de sang, ture de tog, bøger de læste, individuelle yndlingslege, som kan hjælpe til at danne nye relationer, ud fra fælles tredje. Når de har gået i skole i en periode, genbesøger de børnehaven og de kendte rammer, og er på det tidspunkt helt klar til at tage helt afsked, fordi de er blevet trygge i deres nye verden.

Inddragelse af lokalsamfundet:

Det er altid det pædagogiske personale, der har det daglige ansvar for de pædagogiske læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Vi er opsøgende på meningsfuldt samarbejde med det lokalsamfund institutionen ligger i, og børnene bor i, som kan udvide vores muligheder for interessante læringstilbud. Fra børnene starter i vuggestue, bliver de i det små præsenteret for Unescos verdensarv med besøg til de mange brønde i byen, gåture op og ned af de symmetriske gader, kigger på de store gule huse, smager på frugt og grønt i Comeniushaven. Dette udvikler sig og får mere og mere indhold jo ældre de bliver og kan mere. Som nævnt i forrige afsnit, så har vi et rigtig fint samarbejde med Christiansfeldcentret, om den unikke Unesco verdensarv, som Christiansfeld og Brødremenigheden er. Vi har navngivet projektet "Verdensarv i børnehøjde" og vi har udarbejdet det i fællesskab, med respekt for de forskellige faggrupper, der er repræsenteret. Kulturformidlerne på centret har viden om historien og det kulturelle der skal formidles og bidrager med det. Pædagogerne kender til børnenes læringskompetencer og behov for variation mellem aktiviteter med bevægelse og koncentration. Med forskellige fagligheder og fælles justeringer, har vi skabt et læringsmiljø, som involverer de ældste børn i børnehaven. De yngre bliver løbende inviteret med til at opleve og få kendskab til elementer af indholdet, så der skabes en sammenhæng.

Vi har et samarbejde med plejehjem og aktivitetscenter, hvor børnene i december underholder de ældre med julesange, som de har øvet, og bliver efterfølgende "belønnet" med fællesskab og hygge, småkager og mandariner.

Vi besøger brandstationen og brandstationen besøger os, derved får børnene kendskab til hvad deres arbejde består af, og de bliver trygge ved brandbiler og nysgerrige på den

verden. Det skaber dialog, nysgerrighed, de udfordrer grænser og kommer tættere og tættere på.

Vi samarbejder med skolen og bruger biblioteket der ligger i skolens lokaler. Børnene bliver trygge ved "det store gule hus", fordi de kommer der, kigger bøger og leger, siger hej til nogle fremmede voksne og den tryghed er brugbar, når skoletiden starter.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø:

Vores institution er forholdsvis ny, så de fysiske rammer er gode, med store lyse rum, fællesrum, tumlerum og toiletter med mange wc og håndvaske, som er tilpasset børn i forskellige størrelser. Vi har indrettet miljøet indenfor, med legetøj som børnene kan nå og selv tage frem til leg, vi har flere "huse" man kan lege i, og som hver især har en funktion- butik/køkken, hygge med bøger og lyskæde, musik og lydeffekter. Det er ikke altid børnene bruger dem til den type leg, men det bestemmer de selv. Vi er med i "Børnedesign på tværs" og er bevidste om, at arbejde med æstetiske læreprocesser, så børnenes egne initiativer, fantasi og tanker kommer i spil, i de processer vi sætter i gang. Vi har redskaber til at udfordre børnene motorisk, både ude og inde. Vi har legeplads med skov, cykelbane, flere sandkasser, gynger, rutsjebaner, legehuse og massevis af legetøj der kan tages frem. Vi laver vandglidebaner om sommeren og er generelt ikke bange for at børnene bliver beskidte i deres leg. Vi prioriterer at børnene oplever naturen og årstidernes skifte, og lærer at passe på naturen og opdage alt hvad den tilbyder.

Vi har via Læringsledelse arbejdet meget med det psykiske børnemiljø, og har stort fokus på at børnene bliver mødt af nysgerrige voksne, som viser interesse for deres intentioner, ideer og adfærd og støtter op om deres tilværelse i institutionen, med alt hvad det indebærer. Vi tager børnene med på råd, når vi planlægger aktiviteter og indholdet i vores læreplansperioder, er valgt for at styrke børnenes kompetencer. Vi har haft flere drøftelser om at lave en "Børnenes grundlov" i Troldblomst, og det er noget vi vil arbejde videre med, så vi sikrer, at deres stemme og perspektiv er med i alle de overvejelser vi gør os, og de handlinger vi sætter i spil.

De 6 læreplanstemaer: Den pædagogiske læreplan indeholder 6 læreplanstemaer, som vi er forpligtet på indeholder en kvalitet, der understøtter børnenes brede læring hver dag, hele dagen.

I Troldblomst har vi valgt at fortsætte med særlige fokusuger med læreplanstemaerne hen over året, da vi oplever at det genererer ny inspiration, viden, nye aktiviteter, energi mm, som bruges alle de andre dage, og derved optimeres indholdet i temaerne, året rundt. Det er kompetencepædagogerne der har ansvar for at ramme-og målsætte ugerne inden for eget tema, og alle andre medarbejdere byder ind med ideer til aktiviteter og viser følgeskab i forløbet.

Vi har arbejdet med beskrivelse af temaerne ud fra 3 kvalitetstyper:

- **Strukturkvalitet:** Dagtilbuddets egenskaber, karakteristika ved personalet, det fysiske og organisatoriske miljø og forskellige ressourcer.
- **Proceskvalitet:** Hvordan pædagogiske opgaver udføres i praksis, relationelle erfaringer, omsorg for børnene og deres medvirken i egen hverdag.
- **Resultatkvalitet:** Børnenes udbytte af at være i læringsmiljøet, ud fra de kompetencer og den habitus de har med sig.

Vi har drøftet de forskellige § i bekendtgørelsen om pædagogiske mål og indhold i læreplanstemaerne, ud fra de 3 kvalitetstyper og beskrevet hvordan vi sikrer at vores pædagogiske læringsmiljø understøtter dette.

Alsidig personlig udvikling:

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Strukturkvalitet: Vi har forskellighed blandt personalet, som hver især har specifik viden om forskellige temaer, som skaber variation i de pædagogiske læringsmiljøer. Vi er bevidste om at lave alder-, køns-, interesse-, kompetence-opdelte aktiviteter, der også tager hensyn til det enkelte barns udviklingsniveau. Vi har struktur på hverdagen, som er

tilpasset behovet i de enkelte børnegrupper. Vi arbejder ud fra et fælles pædagogisk grundlag, som giver et fælles fundament og fælles værdier, som afspejles i måden vi er sammen med det enkelte barn på. Vi har fysiske rammer og legemiljøer der tilgodeser den alsidige personlige udvikling.

Proceskvalitet: Vi vægter en god modtagelse af det enkelte barn, så der skabes tryghed fra start. Dialog med forældre og barn i aflevering og afhentning er vigtigt for os. Vi planlægger aktiviteter, både ude og inde, og børnene har indflydelse på indholdet. Der er mulighed for leg i løbet af dagen, hvor det pædagogiske personale har øje for, hvordan de skal bringe sig selv i spil, for at understøtte den personlige udvikling hos det enkelte barn. Vi anerkender det enkelte barn, med de særlige betingelser det har og understøtter de individuelle behov. Vi arbejder med kvalitet i rutinesituationer, og ser det som et læringsmiljø, hvor børnenes udvikling blomstrer.

Resultatkvalitet: Børnene oplever at blive støttet i at udvikle et positivt selvværd, at kunne udvise selvstændighed og tage ansvar for sig selv i visse praktiske og relationelle situationer. De vil kende til følelsen af empati i forhold til andre, og have en vis portion livsduelighed og robusthed, at gå ud i verden med. De har lært og har fået erfaring med, at der er forskellige handlemuligheder man kan gøre brug af i forskellige situationer. De er blevet introduceret til leg og aktiviteter, og har fået kendskab til deres egen rolle og betydning i dette.

Social udvikling:

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Strukturkvalitet: Vi laver en bevidst opdeling af børnene i mindre grupper, som understøtter deres muligheder for at udvikle sig i de sociale fællesskaber. Der er spisegrupper, legegrupper, aktivitetsgrupper, turgrupper og dette kan både være aldersopdelt, på tværs af alder og køn, alt efter hvad målet er. Det kan både være planlagt og spontant. Det kan være på tværs af stuer og afdelinger, men også i det små på den enkelte stue. Vi er bevidste om de fysiske rammer, og hvordan de kan understøtte børnenes muligheder for leg, i de forskellige grupper. Børnene har medbestemmelse i forhold til indretningen og de må bruge både stole, borde, kasser osv i legen. De fysiske rammer understøtter rutinesituationer, udfordrer kreativiteten og fantasien.

Proceskvalitet: Vi hjælper og støtter det enkelte barn og børnene i grupper, i forhold til at danne relationer og styrke den sociale udvikling. Vi sætter ord på hvad der sker, både den kropslige og den følelsesmæssige del. Den voksne byder ind på legen, som aktiv

deltager/igangsætter, med det fokus at skabe fællesskaber, hvor børnene er sammen. De voksne viser hvordan man er empatiske over for hinanden, så børnene har noget at spejle sig i. Børnene lærer at vente på tur og at der skal være plads til andre. Processer og aktiviteter sker under hensynstagen til udvikling og trivsel. Vi har øje for de børn, der trækker sig og ikke virker til at trives i de sociale relationer, og udfordrer dem i nærmeste udviklingszone.

Resultatkvalitet: Børnene opnår en positiv forståelse for sociale relationer, de lærer de grundlæggende værdier og normer om fællesskaber og samarbejde. De lærer at have empati for andre, være nysgerrige og bringe sig selv i spil, med de kompetencer de har. De lærer at invitere andre ind i fællesskabet og deltage i leg og aktiviteter, i forskellige grupper, men også hvordan man kan trække sig ud af et fællesskab, når man har fået nok, samt sige fra på gode måder.

Kommunikation og sprog:

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sproglige udvikling:

Strukturkvalitet: Vi er bevidste om, at børn i forskellige aldersgrupper og på forskelligt udviklingsniveau, har brug for forskellig struktur, for at blive understøttet bedst muligt i den sproglige udvikling. Børn og voksne er i et kommunikativt fællesskab hele dagen, og derfor er det pædagogiske personale bevidste om, at kvaliteten i det har stor betydning. Alle er bevidste om hvor vigtigt det er, at give børnene så meget sprog som muligt via ord, forklaringer, anvisninger, mimik, kropssprog, benævnelse, lyde knyttet til følelsesmæssige reaktioner mm i alle rutinesituationer, samvær med børnene og aktiviteter.

Proceskvalitet: I rutinesituationer sikrer vi en god kontakt til børnene, sætter ord på det børnene og vi selv gør, og udfordrer børnene med hv-spørgsmål, for at invitere til dialog. Vi er opmærksomme på hvad børnene bliver optaget af, og knytter sproget til de oplevelser. Vi sætter aktiviteter i gang, som har et indhold, hvor vi bevidst kan styrke børnenes sprog. Det er rim og remser, sange og rytmer, leg med farver, tal og bogstaver, dialogisk læsning og bøger hvor vi kigger på alle billederne og snakker om hvad vi ser, og gætter på hvad der sker. Vi bringer os selv i spil i leg, både ude og inde,

hjemme og på tur, hvor vi kan støtte børnene og give en ekstra dimension med bevidst brug af ord.

Resultat kvalitet: Resultatet af vores pædagogiske læringsmiljø ser vi i en fortsat udvikling fra børnene starter i vuggestue og til de går ud af børnehaven. De små har god øjenkontakt og følger den voksnes snak og bevægelse og peger for opmærksomhed og er nysgerrige, de begynder at få deres første lyde og ord, de følger vores anvisninger og deltager i sang, de inviterer til dialog, ord og sætninger fylder mere og mere. De bruger sproget i relationer til andre børn, for at gøre sig interessante og opnå noget. I børnehavealderen er kommunikationen afgørende for deltagelse i leg, og her mestrer de det mere og mere og får individuelle sproglige strategier, som udvikles hen mod skolestart.

Krop, sanser og bevægelse:

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes udvikling i forhold til krop, sanser og bevægelse:

Strukturkvalitet: Vi er meget opmærksomme på, at børn har brug for at kunne udtrykke sig kropsligt, og har brug for støtte i at blive udfordret kropsligt. Børn bevæger sig meget, kroppen er sjældent i ro og deres sansning har stor betydning for, hvordan de oplever og erfarer. Vi har stort fokus på selvhjulpenhed i alle de rutinesituationer, der foregår hen over en dag og sætter tid af til, at børnene selv kan og øver at kunne selv. Derigennem sker der stor kropslig og sanselig udvikling og mestring. Vores fysiske indretning giver mulighed for aktiviteter hvor børnene bruger kroppen, både til stille aktiviteter, og aktiviteter hvor der er mere bevægelse, som understøtter den vestibulære udvikling og børnenes kroppe, med led, knogler og muskler. Vores legeplads har både sand, græs, fliser, bakker, træer, planter der stikker, brænder og smager godt.

Proceskvalitet: Når et lille barn ligger på puslebordet og skal skiftes og have tøj på, er vi bevidste om, at det selv skal hjælpe med at vende sig om og bruge maven til at komme op at sidde, med hjælp fra medarbejderen. Det er starten på den udvikling der er så vigtig. Når et barn får lov til at "bøvle" og kæmpe med at få foden ned i buksebenet, armen ind i jakkeærmet, foden ned i støvlen osv, så får det en kropslig erfaring, som er med til at udvikle barnet. Når det piller maden i små stykker og maser det mellem fingrene, når det selv kæmper med at smøre smør på et brød, og efterfølgende putte en frikadelle på, fordi den duftede dejligt, så er det også en lille udvikling af barnets kropslige bevidsthed. Når det klatrer lidt højere op i et træ, eller løber hurtigere end vennen i en løbedyst. Sådanne eksempler er der mange af, i løbet af en dag i

Troldblomst. De er ikke tilfældige men en del af de processer vi understøtter med vores faglige viden. Derudover sætter vi aktiviteter i gang, som bevidst støtter og udfordrer børnenes krop, sanser og bevægelse. Vi leger med modellervoks, perler, fingermaling, dufter og smager på sure, søde, salte, stærke madvarer, laver motorik-og forhindringsbane igennem hele institutionen, hvor balance, koordinering, styrke og smidighed kommer på prøve, har sansekasser hvor børnene skal mærke på forskellige ting. Vi leger med vand, sand, mudder og må gerne blive beskidte. Vi bruger naturen til de kropslige og bevægelsesmæssige aktiviteter, som ikke kan laves på legepladsen.

Resultat kvalitet: Resultatet af vores læringsmiljøer i forhold til dette tema, ser vi når børnene bliver mere selvstændige i de rutiner der er med påklædning, håndvask og spising i løbet af en dag. De oplever en mestring og sikkerhed, som er med til at forme deres person. De kender sig selv i mange forskellige kropslige situationer, fordi de har været præsenteret for mange forskellige aktiviteter og flyttet egne grænser og evner, og de ved, at de kan lykkes med en masse. Det er endnu en byggeklods i at skabe robuste børn, som er parate til at møde verden.

Natur, udeliv og science:

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes udvikling i forhold til natur, udeliv og science:

Struktur kvalitet: Vi er meget bevidste om, at bruge den natur vi har lige uden for døren. Vi har en dejlig legeplads, med både skov, stubbe, bærbuske, vild græs, bålhus og mulighed for at trække vand. I børnehaven er alle børn ude hver dag, i vuggestuen som oftest. Vi tager ugentligt på tur ud i naturen i nærområdet, hvor vi bruger både skov, marker og "Comeniushaven", som er en model af den type haver, der oprindeligt var i Christiansfeld, med nyttehaver og prydhaver. Her smager børnene på forskellige bær og frugter, og kigger på blomster. Vi trækker naturen med indenfor og snakker og arbejder videre med den i små processer på stuerne, eller store fælles forløb. Her er det den eksperimenterende tilgang, der er i fokus. Vi bruger naturen som "fælles tredje", som et element der kan ophæve hierarki og struktur, og forene børn og medarbejdere på anden

vis. Vi introducerer også børnene til bæredygtighed og hvordan vi i fællesskab skal værne om naturen.

Proceskvalitet: Fra børnene er små i vuggestuen kommer de med ud og sidder på forskelligt underlag; sand, græs, sten, fliser og får en sanselig naturoplevelse, ved at sidde og røre ved det, samtidig med at vinden blæser i ansigtet og et par dråber regn rammer næsen. Når de kan stå på benene, får de lov til at gå i det høje græs, hoppe i vandpytterne og fornemme at det sprøjter, hen over træstammer hvor barken er ru, og hvor vi i fællesskab får øje på bænkebidderne under barken. Vi sætter kartofler og følger deres proces fra jord til bord, sår blomsterfrø og passer dem med vand til de spirer og vokser, kigger på sommerfuglene, der sværmer om vores sommerfuglebuske uden for vinduerne, begejstres med børnene, når de ser en kat, en fugl, en regnorm og snakker om hvad de er og hvad de kan. Vi laver fuglemad, som vi hænger op og følger om fuglene spiser af det. I takt med at børnene vokser, vokser deres nysgerrighed for naturen. Spørgsmålene vi skal finde svar på bliver flere og mere dybdegående. Vi fryser vand til is, og ser det smelte i varmen uden for, vi finder grene og sten i naturen, som vi dekorerer når vi kommer hjem. Vi snakker om naturen og dyrenes cyklus, følger årstidernes skifte. Vi leger med vand og ser det løbe fra niveau til niveau, laver jord om til mudder og finder den bedste konsistens, med den rette mængde af indholdet. Vi høster naturens frugter og laver dem om til grød, syltetøj og saft. Vi laver bål og ser hvordan brænde bliver orange og rødt, for til sidst at blive helt gråt og koldt. Vi maler med naturens materialer og maler med spiselige ting fra køkkenet. Vi tager på ture rundt i Christiansfeld, og finder spejlinger, former og figurer, og måler områder i favne, så børnene får viden om geometriske forhold. Vi deltager i forskellige kampagner hvor børnene samler affald i naturen, og snakker om hvor længe det kan ligge derude, og hvilken skade det kan medføre, energikampagne med ræven Snif, hvor der var fokus på vand, varme, lys og elektricitet, og hvordan vi kan hjælpe hinanden med at spare på det. Hver sommer tager vi på fælles udflugt til stranden, hvor vi en hel dag undersøger havet og stranden, fanger fisk, krabber og havinsekter med diverse net, undersøgelsesbakker, havkikkerter og forstørrelsesglas. Denne tur lever videre i institutionen i mange uger.

Resultatkvalitet: Ved at sikre et alsidigt læringsmiljø i forhold til natur, udeliv og science vækker vi børnenes nysgerrighed og eksperimenterende tilgang til naturfænomener. Aktiviteter og oplevelser i naturen nedbryder de hierakier der ellers er i en børnegruppe, og skaber mulighed for nye relationer. Der er højt til loftet og plads til alle. Børnene får indsigt i og viden om, hvordan man kan bruge naturen, den er tilgængelig for alle og udfordrer på en anderledes måde, end det man kan tilbyde indenfor.

Kultur æstetik og fællesskab:

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes udvikling i forhold til kultur, æstetik og fællesskab:

Strukturkvalitet: Vi arbejder med fokus på processer frem for et bestemt produkt. Vi er med i "Børnedesign på tværs" og deltager og bidrager til de arrangementer der sker i det regi. Medarbejderne deltager og støtter børnene i de fællesskaber der opstår, og motiverer til at inddrage flere børn, så fællesskaberne udvikles. Børnene har adgang til forskellige legesager og legemiljøer, og er selv-og medbestemmende i hvad de vil lave. I børnehaven er de kreative materialer tilgængelige for børnene, og de kan bruge dem i deres skabende praksis. I vuggestuen bliver de taget frem til aktiviteter, og så kan børnene vælge, ud fra det der er fremme. Vi har både legesager og sager man kan lege med. Vi synger sange, hører musik, danser, læser bøger, spiser mad fra forskellige kulturer og deltager i de kulturelle arrangementer der er i vores nærområde. Vi støtter børnene i deres kreative og æstetiske processer.

Proceskvalitet: Vi mener helt grundlæggende at alle børn skal høre til i et fællesskab og have en værdi for andre børn og voksne, så det arbejder vi med fra børnene starter i vuggestue og til de går ud af børnehaven. Hvis det er svært at gøre et barn værdifuldt for andre børn, så gør vi det mere værdifuldt for de voksne, og arbejder med at det smitter af på børnene og ud i fællesskabet. Vi integrerer andre kulturer på en naturlig måde i vores institution, og tager de hensyn der kan følge med. Medarbejderne i køkkenet laver alsidig mad, med smagsoplevelser, som har rødder i andre kulturer, så børnene også bliver udfordret på smagssanser og udvikler et personligt mod til at prøve nyt. Vi følger børnenes spor og støtter dem i de initiativer de tager, både i leg og kreative udtryksformer. Vi skaber mulighed for at børnene kan afprøve virkeligheden via leg, og støtter dem der hvor det er nødvendigt. Vi henter materialer fra "Skat-kammeret", så vi sikrer, at vi har en masse sager til børnenes rådighed, til de processer som opstår af børnenes fantasi og behov for at afprøve ting, men også til de aktiviteter medarbejderne sætter i gang, for at skabe æstetiske processer.

Resultatkvalitet: Børnene har oplevet en kultur i Troldblomst, hvor der er plads til alle, og hvor alle har en værdi. Det er en del af dannelsen. Forskelligheder bliver accepteret i fællesskabet, og set på som bidragende og værdifuldt. Vi respekterer hinandens forskelligheder og ser dem som en styrke i fællesskabet. Børnene har erfaring i at fordybe sig i processer, hvor deres eksperimenter og bidrag har betydning og er med til

at skabe en udvikling. De er ikke generte i at udtrykke sig, og viser både danseglæde, sangglæde, fortællerglæde og "madmod".

Etablering af evalueringskultur:

Evalueringskulturen skal sikre at personalet udvikler en faglig og selvkritisk tilgang til planlægning, udførelse og evaluering af den pædagogiske praksis. Vi har nedsat en lille arbejdsgruppe, som består af 2 pædagoger og leder, som har planlagt hvordan vi skal sikre en brugbar og overskuelig evalueringskultur. Vi har i længere tid, brugt en SOL-model, til planlægning af aktiviteter og det er en model medarbejderne har taget til sig. Solmodellen fungerer på flere niveauer og er rammen for ideudveksling af aktiviteter og konkret planlægning af arbejdet med læreplanstemaerne. Vi har derfor valgt at videreudvikle SOL-modellen, så den også kan bruges som vores evalueringsværktøj. Modellen bruges, både til de overordnede kompetenceuger med læreplanstemaer, men også i planlægning ude på stuerne, for at skærpe fagligheden i det vi sætter i gang, give fælles fokus og sikre refleksion og overvejelser om, hvad det efterfølgende kalder på af tiltag. Den er opdelt i før og efter. Før skal man først forholde sig til et tidsperspektiv og derefter til mål og tiltag. Målet skal altid være at styrke et af disse 4 temaer: trivsel, udvikling, læring eller dannelse, suppleret med underpunkter (eks. styrke trivslen blandt drengene på Storetoldene). Tiltag er hvad vi vil gøre, og der beskriver man hvilke læreplanstemaer man vil sætte i spil og hvordan/hvornår. (Vi vil støtte drengene i deres sociale relationer når de leger indenfor. Vi vil 2 formiddage om ugen tage drengegruppen fra til en leg, som den pædagogiske medarbejder inviterer til, deltager i og støtter drengene i. Vi skal sætte ord på handling, og Efter forløbet skal man forholde sig til de 2 sidste dele af modellen, nemlig refleksion – opnåede vi det vi ville, og forandring- hvad skal ændres til næste gang og hvornår er næste gang. Modellen bruges på flere niveauer. Fælles for alle i læreplansugerne, ud i afdelingerne for at gøre de uger mere specifikke. I fælles indsatser i afdelingerne og ude på den enkelte stue, og efter behov helt ned på det enkelte barn. Medarbejderne bliver introduceret til dette på personalemøde i januar 2021, og efterfølgende vil vi arbejde med det, så alle kommer til at bruge det i det pædagogiske arbejde, og vi derved sikrer en evalueringskultur i Troldblomst.

Inddragelse af forældrebestyrelsen:

Vi har drøftet den styrkede pædagogiske læreplan på et bestyrelsesmøde og vi vil fortsat dagsordensætte den en gang årligt. Vi havde en dialog om, hvordan forældrene oplever samarbejdet mellem hjem og institution, og hvad vi kunne gøre for at styrke det. Det er helt fundamentalt og vigtigt, at vi holder et opstartsmøde, hvor forældrene kan fortælle om deres barn og høre om, hvordan en hverdag i en vuggestue eller en børnehave foregår. Det giver dem en indsigt i vores hverdag, som skaber tryghed.

Oplevelsen af at have formidlet det vigtigste om ens barn videre, skaber også en tryk overgang. De oplever at opslag med foto og beskrivelser fra dagligdagen i institutionen, som bliver lagt på Intrasystemet, giver dem en mulighed for at få gode snakke med deres børn, om det de oplever i institutionen. Det korte møde i garderoben ved aflevering og afhentning er også meget vigtigt, især for forældre til vuggestuebørn, som ikke selv kan fortælle om deres dag, men også som nystartet til et barn i børnehaven. Det skaber relationen mellem personale og forældre, og det er vigtigt for samarbejdet. Forældrene vil gerne vide noget om deres barns udvikling, og have gode ideer til hvad de evt. kan støtte op om, for at skabe sammenhæng. Forældrene er meget tilfredse med den måde vi arbejder med de kommende skolebørn, og den trygge overgang vi skaber for dem, fra børnehaven til GLO.

Forældrene har brug for vished om, at de til hver en tid, kan få en samtale og snakke om deres barn, hvis der er noget der bekymrer dem eller os. De er mere optaget af at deres børn har relationer og er i trivsel, end af læring.

Vi har mange gode sociale arrangementer, fordelt ud over året for børnenes familier, som forældrebestyrelsen er med til at planlægge og udføre, hvilket de oplever som medvirkende til at sikre god sammenhæng mellem hjem og institution, samt gode relationer til de andre børn og forældre.

Vi bruger forældrene, deres tilbud om at komme og bidrage med aktiviteter, underholde, fortælle om deres arbejde, vise deres dyr, bringe instrumenter og musik ind i institutionen, i det omfang det kan lade sig gøre. Det er noget vi sagtens kan arbejde videre med, at gøre mere brug af.

Hvad understøtter vores faglighed i teori og praksis:

Pædagogerne har via deres uddannelse en helt fundamental faglig viden, som bygger på de teoretikere de har beskæftiget sig med i alle de forløb der var i uddannelsen. Vi har pædagoger der har videreuddannet sig og har taget pædagogiske diplommoduler inden for specielle områder. Pædagogerne har særlige ansvarsområder i de temaer læreplanen indeholder. For at sikre udvikling, opdatering på ny forskning og praksis idegenerering, er de tilknyttet faglige netværk sammen med kollegaer fra andre institutioner. Det er forvaltningens konsulenter der er tovholder på disse netværk. Alle medarbejdere har de sidste 3 år deltaget i "Program for læringsledelse", som er et uddannelsesprojekt under Ålborg universitet. Vi har arbejdet med egne data, og forskning. Læst litteratur for at få fælles viden og faglighed, som kan understøtte vores praksis. Vi har gennemgået forskellige kompetencepakker, som har opkvalificeret vores faglighed og pædagogiske kvalitet. Vi har deltaget i oplæg fra forskellige forskere fra norden. På diverse møder sætter vi pædagogikken på dagsorden, og igennem dialog kvalificerer vi vores fælles praksis. Det er en proces, som aldrig får en ende. Der kommer ny forskning, og krav om nye tiltag i institutionerne, og vi kan blive ved med at blive dygtigere. Derfor vil vi genbesøge vores læreplan en gang om året, og arbejde tro imod den i vores hverdag i Børnehuset Troldblomst.